

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT

KỶ YẾU

HỘI NGHỊ KHOA HỌC

KHOA HỌC XÃ HỘI VỚI SỰ PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG

NHÀ XUẤT BẢN GIAO THÔNG VẬN TẢI

NÂNG CAO HIỆU QUẢ CÔNG TÁC GIÁO DỤC NHẬN THỨC CHO SINH VIÊN VỀ LUẬT NGHĨA VỤ QUÂN SỰ NĂM 2015

Vũ Quang Hay*

Tóm tắt: Năm 2015, Luật Nghĩa vụ quân sự được ban hành quy định về nghĩa vụ quân sự; nhiệm vụ, quyền hạn của cơ quan, tổ chức, cá nhân và chế độ, chính sách trong việc thực hiện nghĩa vụ quân sự. Với góc độ của người tham gia công tác giáo dục - đào tạo cho sinh viên về những vấn đề an ninh quốc phòng, bài viết khái quát thực trạng nhận thức của sinh viên về Luật Nghĩa vụ quân sự năm 2015 và đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả của công tác giáo dục tuyên truyền Luật Nghĩa vụ quân sự cho sinh viên.

Từ khóa: Luật nghĩa vụ quân sự, nâng cao nhận thức, hiệu quả giáo dục.

1. MỞ ĐẦU

Nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc hiện nay không chỉ là chống chiến tranh xâm lược, bảo vệ độc lập, toàn vẹn lãnh thổ, bảo vệ chủ quyền quốc gia, vùng trời, vùng biển Tổ quốc mà còn gắn liền với việc bảo vệ Đảng và Nhà nước; bảo vệ cuộc sống hòa bình của nhân dân, bảo vệ sự nghiệp đổi mới theo định hướng xã hội chủ nghĩa. Vì thế, bảo vệ Tổ quốc là nhiệm vụ trọng yếu, thường xuyên của toàn Đảng, toàn dân và của cả hệ thống chính trị, trong đó lực lượng vũ trang nhân dân là nòng cốt và đội ngũ thanh niên là những người chiến sĩ anh dũng, luôn chắc tay súng canh giữ toàn vẹn từng tấc đất và biển, trời quê hương. Điều 11 Luật Thanh niên 2005 khẳng định: "Bảo vệ Tổ quốc là nghĩa vụ thiêng liêng và quyền cao quý của thanh niên"¹. Qua thực tiễn công tác giáo dục - đào tạo các môn học giáo dục quốc phòng - an ninh, nhận thấy nhận thức của sinh viên về Luật Nghĩa vụ quân sự (NVQS) chưa cao, một phần quan trọng là do công tác giáo dục từ phía các cơ sở đào tạo chưa thực sự hiệu quả, một phần là do công tác tuyên truyền, phổ biến Luật chưa được cụ thể và một phần do ý thức của sinh viên. Chính vì thế, việc nghiên cứu những giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả công tác giáo dục nhận thức cho sinh viên về Luật nghĩa vụ quân sự 2015 có ý nghĩa quan trọng trong bối cảnh hiện nay.

2. NỘI DUNG

2.1. Một số điểm mới về Luật Nghĩa vụ quân sự năm 2015

Nghĩa vụ quân sự là nghĩa vụ vẻ vang của mỗi công dân, được pháp luật hóa trong Luật Nghĩa vụ quân sự. Thực hiện tốt Luật NVQS có ý nghĩa quan trọng, quyết định chất lượng xây dựng Quân đội, xây dựng lực lượng vũ trang cách mạng cả trước mắt và lâu dài. Đây là trách nhiệm của cả hệ thống chính trị, các cấp, các ngành và toàn dân.

Trước yêu cầu, nhiệm vụ xây dựng Quân đội, bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới, ngày 19-6-2015, Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (khóa XIII) đã thông qua Luật NVQS mới,

* TS. Khoa Giáo dục quốc phòng, Trường Đại học Mở - Địa chất
Quốc hội, Luật số 53/2005/QH11, Luật Thanh niên.

có hiệu lực từ 01-01-2016 (thay thế Luật NVQS năm 1981; sửa đổi, bổ sung năm 1990, 1994, 2005). Luật NVQS năm 2015 đã bảo đảm tính hợp hiến, hợp pháp và thống nhất với hệ thống văn bản quy phạm pháp luật hiện hành, nhất là các quy định mới liên quan đến quyền và nghĩa vụ bảo vệ Tổ quốc của công dân trong Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam năm 2013. Luật cũng đã khắc phục được những bất cập của Luật NVQS trước đó, tạo điều kiện giải quyết tốt hơn vấn đề công bằng xã hội về thực hiện NVQS và đảm bảo tính khả thi, ổn định lâu dài.

Một là, kéo dài độ tuổi gọi nhập ngũ đối với sinh viên được đào tạo trình độ cao đẳng, đại học. Luật Nghĩa vụ quân sự cũ quy định độ tuổi gọi công dân nhập ngũ trong thời bình cao nhất là hết 25 tuổi, dẫn đến tỷ lệ công dân có trình độ cao đẳng, đại học tham gia thực hiện nghĩa vụ phục vụ tại ngũ thấp; khi hoàn thành chương trình đào tạo, nhiều trường hợp đã đến tuổi 25. Mặt khác, những công dân không học cao đẳng, đại học thì phải thực hiện nghĩa vụ phục vụ tại ngũ ngay từ khi đủ 18 tuổi nên đã tạo ra sự bất bình đẳng trong thực hiện nghĩa vụ quân sự. Do vậy, để nâng cao chất lượng công dân nhập ngũ và hạn chế sự bất bình đẳng, Điều 30 của Luật mới, ngoài quy định chung độ tuổi gọi công dân nhập ngũ trong thời bình giống như Điều 12 của Luật cũ, còn bổ sung thêm: "công dân đào tạo trình độ cao đẳng, đại học đã được tạm hoãn gọi nhập ngũ thì độ tuổi gọi nhập ngũ đến hết 27 tuổi".

So với Điều 12 của Luật cũ, thì Điều 30 Luật mới còn có sự thay đổi đáng chú ý là: cụm từ "Công dân nam đủ mười tám tuổi" được thay bằng cụm từ "Công dân đủ 18 tuổi", để thể hiện công dân nữ đủ 18 tuổi cũng có thể nhập ngũ, đáp ứng yêu cầu, nguyên tắc bình đẳng giới; tạo điều kiện cho công dân nữ rèn luyện và trưởng thành trong môi trường quân đội, góp phần tạo nguồn cán bộ nữ cho địa phương. Điều 4 của Luật cũ "Công dân nữ có chuyên môn cần cho quân đội, trong thời bình, phải đăng ký nghĩa vụ quân sự và được gọi huấn luyện; nếu tự nguyện thì có thể được phục vụ tại ngũ", được khoản 2 Điều 6 của Luật mới sửa thành "Công dân nữ trong độ tuổi thực hiện nghĩa vụ quân sự trong thời bình nếu tự nguyện và quân đội có nhu cầu thì được phục vụ tại ngũ".

Hai là, thời hạn phục vụ của hạ sĩ quan, binh sĩ tại ngũ. Điều 21 của Luật mới quy định thời hạn phục vụ tại ngũ trong thời bình của hạ sĩ quan, binh sĩ là 24 tháng; trong khi đó, Điều 14 của Luật cũ quy định thành 2 mức: 18 tháng dành cho hạ sĩ quan và binh sĩ nói chung; 24 tháng dành riêng cho hạ sĩ quan chỉ huy, hạ sĩ quan và binh sĩ chuyên môn kỹ thuật do Quân đội đào tạo, hạ sĩ quan và binh sĩ phục vụ trên tàu hải quân. Đây là sự sửa đổi hợp lý, vì thời hạn phục vụ tại ngũ 18 tháng như trước chỉ bảo đảm thời gian huấn luyện chiến đấu đến cấp phân đội; mặt khác, để tồn tại 2 hạn mức phục vụ tại ngũ cũng tạo ra sự thiếu công bằng. Quy định như trong Luật mới sẽ bảo đảm đủ thời gian huấn luyện quân sự, kỹ thuật, chiến thuật, giáo dục chính trị; qua đó, giúp cho quân nhân nâng cao được bản lĩnh chiến đấu, kỹ năng khai thác, làm chủ các loại vũ khí, trang bị hiện đại, đáp ứng yêu cầu xây dựng Quân đội và bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới; đồng thời, nâng cao được chất lượng lực lượng dự bị động viên, góp phần xây dựng đội ngũ cán bộ cơ sở, khắc phục được sự bất bình đẳng và tiết kiệm được ngân sách Nhà nước.

Ba là, hằng năm, gọi công dân nhập ngũ một lần vào tháng hai hoặc tháng ba. Theo Luật cũ, tại Điều 21 quy định việc gọi công dân nhập ngũ được tiến hành từ một đến hai lần và không ghi thời gian cụ thể (Chính phủ sẽ quyết định trong từng năm); còn trong Điều 33 của Luật mới quy định rõ, hằng năm, gọi công dân nhập ngũ một lần vào tháng hai hoặc tháng ba; đồng thời, Điều 40 của Luật mới cũng quy định cụ thể "Thời gian khám sức khỏe từ ngày 01 tháng 11 đến hết ngày 31 tháng 12 hằng năm". Những quy định cụ thể như vậy của Luật mới sẽ tạo điều kiện cho các địa phương chủ

động trong xây dựng, thực hiện kế hoạch khám tuyển và gọi công dân nhập ngũ hằng năm; người công dân trong diện nhập ngũ cũng chủ động sắp xếp thời gian, công việc để kịp thời có mặt khám sức khỏe và thực hiện nghĩa vụ phục vụ tại ngũ đúng hạn định.

Bốn là, tạm hoãn và miễn gọi nhập ngũ. Tạm hoãn gọi nhập ngũ được quy định tại khoản 1 Điều 29 của Luật cũ và tại khoản 1 Điều 41 của Luật mới. Qua so sánh cho thấy, Luật mới đã bổ sung thêm diện tạm hoãn "trong gia đình bị thiệt hại nặng về người và tài sản do tai nạn, thiên tai, dịch bệnh nguy hiểm gây ra được Ủy ban nhân dân cấp xã xác nhận" và "Một con của bệnh binh, người nhiễm chất độc da cam suy giảm khả năng lao động từ 61% đến 80%". Tuy nhiên, Luật mới bỏ đối tượng "đang nghiên cứu công trình khoa học cấp Nhà nước..." được tạm hoãn; đặc biệt, đối với học sinh, sinh viên diện tạm hoãn thu hẹp hơn, cụ thể: "Đang học tại cơ sở giáo dục phổ thông; đang được đào tạo trình độ đại học hệ chính quy thuộc cơ sở giáo dục đại học, trình độ cao đẳng hệ chính quy thuộc cơ sở giáo dục nghề nghiệp trong thời gian một khóa đào tạo của một trình độ đào tạo". Như vậy, Luật mới chỉ xét tạm hoãn đối với học sinh phổ thông, sinh viên trúng tuyển và nhập học bậc đại học, cao đẳng thuộc hệ chính quy, còn sinh viên trúng tuyển vào các trường không thuộc hệ chính quy thì không được xét tạm hoãn nghĩa vụ quân sự. Đồng thời, nhằm tránh tình trạng một số công dân lợi dụng chính sách tạm hoãn gọi nhập ngũ để trốn tránh thực hiện nghĩa vụ quân sự, tại khoản 3 Điều 41 của Luật mới bổ sung thêm: "Công dân thuộc diện tạm hoãn gọi nhập ngũ quy định tại khoản 1 Điều này, nếu không còn lý do tạm hoãn thì được gọi nhập ngũ".

Năm là, công nhân thực hiện nghĩa vụ quân sự và hoàn thành nghĩa vụ quân sự. Đây là nội dung hoàn toàn mới, nhằm bảo đảm bình đẳng về địa vị pháp lý đối với những công dân phục vụ trong số lĩnh vực liên quan đến quân sự, quốc phòng. Tại khoản 3 Điều 4 quy định: "Công dân phục vụ trong lực lượng Cảnh sát biển và thực hiện nghĩa vụ tham gia Công an nhân dân được coi là thực hiện nghĩa vụ quân sự tại ngũ", và tại khoản 4 của điều này nêu rõ các trường hợp được công nhận hoàn thành nghĩa vụ quân sự tại ngũ trong thời bình. Đó là, dân quân tự vệ nông cốt đã hoàn thành nghĩa vụ tham gia dân quân tự vệ, trong đó có ít nhất 12 tháng làm nhiệm vụ dân quân tự vệ thường trực; hoàn thành nhiệm vụ tham gia Công an xã liên tục từ đủ 36 tháng trở lên; cán bộ, công chức, viên chức, sinh viên tốt nghiệp đại học trở lên, đã được đào tạo và phong quân hàm sĩ quan dự bị; thanh niên đã tốt nghiệp đại học, cao đẳng, trung cấp tình nguyện phục vụ tại đoàn kinh tế - quốc phòng từ đủ 24 tháng trở lên theo Đề án do Thủ tướng Chính phủ quyết định; công dân phục vụ trên tàu kiểm ngư đủ 24 tháng trở lên.

Sáu là, đăng ký nghĩa vụ quân sự và quản lý công dân trong độ tuổi thực hiện nghĩa vụ quân sự. Chương II của Luật mới có nhiều nội dung được bổ sung và quy định cụ thể hơn so với Chương VIII của Luật cũ, như: nguyên tắc đăng ký nghĩa vụ quân sự, quản lý công dân trong độ tuổi thực hiện nghĩa vụ quân sự, đăng ký nghĩa vụ quân sự bổ sung, khi thay đổi nơi cư trú, nơi làm việc, học tập, tạm vắng, đăng ký miễn gọi nhập ngũ trong thời chiến; đăng ký phục vụ trong ngạch dự bị; đưa ra khỏi danh sách đăng ký nghĩa vụ quân sự, v.v. Việc bổ sung, sửa đổi các quy định trên, nhằm đơn giản hóa về thủ tục hành chính, tạo điều kiện thuận lợi cho công dân thực hiện nghĩa vụ quân sự.

2.2. Thực trạng nhận thức của thanh niên, sinh viên về Luật Nghĩa vụ quân sự năm 2015

Thanh niên là lực lượng xã hội to lớn, là nguồn lực mạnh mẽ thúc đẩy sự phát triển của xã hội hiện tại, là người chủ tương lai của đất nước, là mùa xuân của dân tộc. Trước đây, trong sự nghiệp giải phóng dân tộc cũng như trong thời kỳ khôi phục, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, lớp lớp các thế hệ thanh niên

Việt Nam đã nối tiếp nhau phát huy cao độ truyền thống quật cường, bất khuất của dân tộc, đấu tranh vì độc lập, tự do của Tổ quốc, vì hạnh phúc của nhân dân. Ngày nay, trong sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá, hội nhập và đổi mới, tuổi trẻ Việt Nam nhận thức được rằng tham gia bảo vệ Tổ quốc vừa là nghĩa vụ, là vinh dự cũng là trách nhiệm của thanh niên Việt Nam: Được học tập, rèn luyện trong quân đội là điều kiện tốt để thanh niên tôi luyện phẩm chất, nhân cách tốt đẹp, hình thành bản lĩnh vững vàng trước nhiều cám dỗ từ mặt trái của nền kinh tế thị trường. Họ tỏ rõ tinh thần quả cảm, lòng nhiệt tình cách mạng, trí tiến thủ và bản lĩnh ngoan cường, lao động, sáng tạo với ý thức và tinh thần trách nhiệm cao, có tinh thần trách nhiệm trong việc thực hiện chủ trương, đường lối của Đảng và Nhà nước. Một số sinh viên có ý thức tự tìm hiểu, nghiên cứu những nội dung cơ bản của Luật NVQS; trao đổi, thảo luận với các giảng viên giáo dục quốc phòng trong quá trình học tập môn giáo dục quốc phòng an ninh; một số sinh viên trong quá trình học tập, phấn đấu đã tự nguyện đăng ký đi tập huấn Sĩ quan dự bị để chuẩn bị những tiền đề, cơ sở để sẵn sàng lên đường nhận nhiệm vụ khi Tổ quốc cần...

Công cuộc đổi mới đất nước trong những năm qua đã thu được những thành tựu to lớn, có ý nghĩa quan trọng. Những biến đổi của tình hình trong nước và quốc tế đã và đang tác động mạnh mẽ đến thể hệ trẻ nói chung và sinh viên nói riêng. Bên cạnh những biểu hiện tích cực trong nhận thức về Luật NVQS, vẫn còn một bộ phận thanh niên, sinh viên chưa nhận thức đúng về nghĩa vụ, trách nhiệm của mình đối với việc bảo vệ Tổ quốc nói chung cũng như về những điểm mới của Luật NVQS năm 2015 nói riêng. Cụ thể, nhiều sinh viên chưa nắm rõ về việc kéo dài độ tuổi thực hiện NVQS; cho rằng mình là đối tượng được miễn, chỉ có các thanh niên không có việc làm hoặc ở nông thôn, miền núi phải thực hiện; hoặc đất nước đang hòa bình không cần nhiều lực lượng thanh niên nhập ngũ; những lo lắng về việc bị mất cơ hội việc làm, thăng tiến, xây dựng gia đình trong quá trình tham gia NVQS. Vì thế, vẫn có hiện tượng sinh viên sau khi tốt nghiệp đại học tìm mọi cách trốn tránh, trì hoãn việc thực hiện NVQS.

Sở dĩ còn những hiện tượng trên là do bản thân sinh viên trong quá trình học tập còn lơ là, chưa học tập, nghiên cứu Luật NVQS 2015 nghiêm túc, đầy đủ; do tác động từ các yếu tố khách quan như gia đình thiếu định hướng, hoặc tác động theo hướng tiêu cực sợ con vất vả, thiệt thòi khi tham gia NVQS; do tác động của những tuyên truyền phản cách mạng, thực hiện chiến lược diễn biến hòa bình của các thế lực thù địch. Bên cạnh đó, công tác giảng dạy giáo dục của các nhà trường chưa thực sự hiệu quả. Công tác tuyên truyền, giáo dục truyền thống, lịch sử của đất nước, quê hương, quân đội nhân dân Việt Nam của Đoàn, Hội, địa phương chưa thực sự hấp dẫn đối với thanh niên, sinh viên.

2.3. Một số giải pháp nâng cao hiệu quả giáo dục nhận thức cho sinh viên về Luật Nghĩa vụ quân sự năm 2015

Để thanh niên sinh viên tham gia thực hiện tốt Luật NVQS năm 2015 trên cơ sở có nhận thức đầy đủ, đúng đắn cần sự phối hợp của nhiều chủ thể như gia đình, cơ quan, đoàn thể, địa phương... Trong đó, công tác giáo dục - đào tạo về các tri thức quốc phòng an ninh ở các trường đại học, cao đẳng có ý nghĩa quan trọng. Với cách tiếp cận như vậy, chúng tôi đề xuất một số những biện pháp cụ thể như sau:

Một là, tăng cường công tác tuyên truyền, giáo dục về Luật Nghĩa vụ quân sự 2015 cho sinh viên nhằm nâng cao nhận thức, tầm quan trọng của Luật Nghĩa vụ quân sự.

Đây là nội dung có vai trò hết sức quan trọng, bởi công tác tuyên truyền ở nhà trường chỉ đạt được chất lượng như mong muốn khi sinh viên đã nhận thức đầy đủ, đúng và tự giác chấp hành Luật NVQS năm 2015. Để làm được điều đó, Nhà trường cần chú trọng làm tốt công tác tuyên truyền, giáo dục cho sinh viên nắm chắc các quan điểm, đường lối, chính sách của Đảng, Nhà nước về xây dựng nền quốc phòng toàn dân, về chiến tranh nhân dân bảo vệ Tổ quốc (BVTQ) trong tình hình mới; trong đó, chú trọng tuyên truyền, giáo dục cho các nam sinh viên nằm trong độ tuổi NVQS nhận thức đầy đủ việc thực hiện Luật NVQS năm 2015 là vinh dự, tự hào của tuổi trẻ; đồng thời, cũng là nghĩa vụ, trách nhiệm của mọi công dân đối với sự nghiệp xây dựng và BVTQ.

Mặt khác, để nâng cao hiệu quả công tác tuyên truyền, giáo dục Luật NVQS năm 2015, nhà trường nói chung cũng như các khoa Giáo dục quốc phòng ở các cơ sở giáo dục nói riêng cần kết hợp giữa tuyên truyền, giáo dục thường xuyên với tuyên truyền, giáo dục có trọng tâm, trọng điểm, nhất là vào trước và trong mỗi giai đoạn tuyển quân, đối với sinh viên năm cuối sắp ra trường, nhân dịp các ngày lễ, hội, các sự kiện chính trị quan trọng của đất nước... Trong công tác tuyên truyền, giáo dục, cần vận dụng linh hoạt nhiều phương pháp phù hợp với điều kiện, đặc điểm, nhiệm vụ cụ thể ở nhà trường; trong đó, coi trọng tuyên truyền, giáo dục trên các phương tiện thông tin đại chúng (báo chí, phát thanh, truyền hình); lồng ghép nội dung Luật NVQS năm 2015 vào trong chương trình giáo dục quốc phòng - an ninh chính khóa, tuần Công dân sinh viên, các hoạt động ngoại khóa ở Nhà trường, nhằm nâng cao nhận thức và trách nhiệm cho thế hệ trẻ đối với sự nghiệp BVTQ. Thông qua các hoạt động của tổ chức Đoàn Thanh niên, thi tìm hiểu truyền thống của Đoàn, Hội sinh viên để tuyên truyền, giáo dục cho đoàn viên, thanh niên và thế hệ trẻ về Luật NVQS năm 2015 cũng là cách làm có tác dụng tốt. Cùng với đó, nhà trường cần phát huy cao vai trò, trách nhiệm của các tổ chức, đoàn thể xã hội: Công Đoàn trường, Đoàn Thanh niên, Hội Cựu chiến binh tạo sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống để thực hiện tốt công tác tuyên truyền, giáo dục về Luật NVQS năm 2015 cho sinh viên.

Hai là, giáo dục đúng, đầy đủ về Luật Nghĩa vụ quân sự năm 2015 cho sinh viên và phối hợp với các đơn vị tổ chức hoạt động ngoại khóa làm cho sinh viên thấy được sự cần thiết trách nhiệm, nghĩa vụ trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Giáo dục đúng, đủ cho sinh viên về Luật NVQS năm 2015 chính là giải pháp quan trọng trong công tác tuyên truyền, giáo dục về quốc phòng - an ninh cho thế hệ trẻ hiện nay. Đây là trách nhiệm đối với mọi tổ chức, lực lượng trong đó Khoa giáo dục quốc phòng - an ninh là một trong lực lượng nòng cốt, thông qua hoạt động giảng dạy sinh viên có cơ hội tiếp xúc trực tiếp các kiến thức lý thuyết quân sự, kỹ năng thực hành từ các thầy, cô truyền tải đến. Từ đây, các em có nhiều kiến thức bổ ích, nâng cao nhận thức về Luật NVQS năm 2015 và truyền thống đánh giặc giữ nước của ông cha ta, nâng cao lòng yêu nước, yêu Tổ quốc. Thông qua hoạt động dạy trao đổi, học tập nhóm, phân biệt các em sẽ lĩnh hội kiến thức quốc phòng - an ninh, từ đó các em đã bật ra những kiến về Luật mà bấy lâu còn chưa nhận thức đầy đủ, nâng cao hiểu biết đúng, đầy đủ về Luật NVQS năm 2015.

Ngoài việc học lý thuyết cần trang bị những kiến thức của hoạt động thực tiễn, đề xuất đối với Khoa giáo dục quốc phòng - an ninh cũng như các phòng, khoa, ban chức năng tăng cường các hoạt động ngoại khóa trong các đợt học Giáo dục quốc phòng - an ninh tập trung tham quan các Bảo tàng Lịch sử quân sự Việt Nam, Bảo tàng Phòng không - Không quân Hà Nội... đây là một nội dung có trong chương trình môn học. Đặc biệt thông qua học tập thực hành tập trung tại cơ sở, khoa Giáo dục quốc phòng, giảng viên tổ chức cho sinh viên tham quan các đơn vị trong Quân đội từ đây được trực

tiếp nhìn tận mắt việc huấn luyện, ăn ở sinh hoạt, chấp hành chế độ của chiến sĩ. Từ đó, các hoạt động trên sẽ nâng cao nhận thức cho các em về Luật NVQS năm 2015, cũng như giáo dục tình yêu quê hương, đất nước, tin tưởng vào quan điểm, đường lối của Đảng và Nhà nước, sẵn sàng có trách nhiệm đóng góp vào sự nghiệp chung của Đất nước, khi Tổ quốc cần.

Ba là, tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy đảng các cấp, của Ban Chỉ huy Quân sự Trường trong việc thực hiện Luật Nghĩa vụ quân sự năm 2015.

Cần chú trọng thực hiện tốt công tác tuyên truyền, giáo dục nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các phòng, khoa, ban trong nhà trường đối với nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc. Đây là nội dung, giải pháp quan trọng, có ý nghĩa quyết định đến chất lượng, hiệu quả trong việc thực hiện Luật Nghĩa vụ quân sự 2015, Ban chỉ huy quân sự nhà trường thường xuyên thực hiện việc gọi Nghĩa vụ quân sự đối với cán bộ, giảng viên của nhà trường hằng năm. Do đó, Ban Chỉ huy quân sự thông qua việc nắm chắc kiến thức về Luật NVQS năm 2015 vừa thực hiện trong nhà trường, cũng là cơ sở tổ chức tuyên truyền định hướng cho sinh viên trong nhà trường lâu dài sau này.

Theo chỉ đạo của Bộ Quốc phòng, năm 2020 tiếp tục được xác định là năm đột phá về chất lượng tuyển quân theo Luật Nghĩa vụ quân sự mới. Vì vậy, nhà trường cần tiếp tục làm tốt công tác tuyên truyền, giáo dục, nhất là đối với cấp ủy, chính quyền, ban chỉ huy quân sự trường và sinh viên trong độ tuổi nhập ngũ về Luật. Trong đó, cần kết hợp tuyên truyền thường xuyên với tổ chức các đợt tuyên truyền cao điểm trong “mùa tuyển quân”; kết hợp giáo dục, tuyên truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng, với lồng ghép phổ biến Luật trong hoạt động của các tổ chức, đoàn thể. Việc tuyên truyền cần tập trung làm rõ nội dung cơ bản về thực hiện Luật Nghĩa vụ quân sự năm 2015, giúp sinh viên hiểu rõ nghĩa vụ thiêng liêng, cũng như các chế độ, chính sách mà quân nhân, gia đình quân nhân được hưởng trong thời gian tại ngũ, khi xuất ngũ. Đi liền với đó và cần xử lý kiên quyết, nghiêm minh các trường hợp vi phạm Luật Nghĩa vụ quân sự 2015, để nâng cao hiệu quả giáo dục và răn đe. Mặt khác, thường xuyên coi trọng kiện toàn, nâng cao hiệu quả hoạt động của Ban Chỉ huy quân sự trường trong thực hiện công tác tuyên truyền tuyển quân, kịp thời tuyên truyền, góp phần động viên các bộ, sinh viên hăng hái lên đường nhập ngũ.

Bốn là, thường xuyên lồng ghép việc tuyên truyền Luật Nghĩa vụ quân sự với các hoạt động khác trong nhà trường để nâng cao nhận thức về lòng yêu nước, quyền và nghĩa vụ của sinh viên đối với sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc.

Việc tuyên truyền kết hợp với thực tiễn kinh nghiệm, không phải chỉ có lý thuyết suông, đòi hỏi cơ quan, tổ chức cần bồi dưỡng thế hệ trẻ không chỉ bằng hình ảnh, pano áp phíc... mà cần tuyên truyền bằng các hình thức khách mời tham gia tọa đàm, giao lưu gắn kết giữa sinh viên và thế hệ cha ông đã hi sinh vì Tổ quốc, đất nước, các anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân, cựu chiến binh. Ở đây, rất cần sự quan tâm của nhà trường đầu tư, quan tâm đến thế hệ trẻ. Sinh viên bây giờ ra trường rất yếu về kỹ năng mềm, nhận thức trách nhiệm và nghĩa vụ công dân còn hạn chế. Các buổi tọa đàm, giao lưu cần được tổ chức long trọng, ý nghĩa sâu sắc, có công tác chuẩn bị chu đáo, khách mời tham dự là ai, có người dẫn chương trình, có đầy đủ các thành phần, góp phần buổi tọa đàm, giao lưu sôi động, ngoài ra thêm các thước phim về các trận đánh trong kháng chiến chống Pháp, chống Mỹ xen kẽ là những minh chứng rõ nét nhất, tô đậm giá trị thành quả cách mạng. Các câu chuyện thế hệ cha anh đi trước kể trong buổi tọa đàm là những kiến thức thực tế rất có ý nghĩa với người nghe nhất là càng khắc sâu trong mỗi bạn trẻ về giá trị nhân văn cao đẹp, hình tượng anh Bộ đội Cụ Hồ.

3. KẾT LUẬN

Như vậy, trên cơ sở nhận diện thực trạng của sinh viên trong nhận thức về Luật NVQS, tác giả đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao nhận thức của sinh viên về Luật NVQS. Từ đó giúp họ nhận thức được ý nghĩa của việc thực hiện NVQS sau khi kết thúc chương trình học tập ở các Trường Cao đẳng, Đại học. Từ nhận thức đúng về Luật NVQS 2015, họ sẽ có trách nhiệm khám tuyển khi được gọi, sẵn sàng lên đường khi Tổ quốc cần, Đồng thời, tuyên truyền, lan tỏa cho sinh viên khác có nhận thức, thái độ, hành vi, có trách nhiệm với bản thân, gia đình và xã hội.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Luật Nghĩa vụ quân sự năm 2015 số 78/2015/QH13 - Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam.
2. Luật Thanh niên số 53/2005/QH11 - Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam.
3. Nguyễn Công Tâm (2016), Những điểm mới trong Luật Nghĩa vụ quân sự năm 2015, *Tạp chí Quốc phòng toàn dân*, ra ngày 11/03/2016.